

SISEMINISTEERIUM

Pikk 61

15065 Tallinn

E-post: info@siseministeerium.ee

Meie: 11.12.2025

Teie: 27.11.2025 nr 1-6/3308-1

**Siseministri määruste muutmine seoses andmevahetuslahenduste kasutusele võtmisega –
Siseministri 18. detsembri 2023. aasta määruse nr 27 „Välismaalase lühiajalise Eestis
töötamise registreerimise andmekogu põhimäärus“ muutmise eelnõu**

Lugupeetud siseminister Taro

Eesti Laevaomanike Liit (edaspidi ELL) esitab siinkohal oma tähelepanekud siseministri 18. detsembri 2023. aasta määruse nr 27 „Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu põhimäärus“ muutmise eelnõule (edaspidi Eelnõu), mis on esitatud eelnõude pakettis „Siseministri määruste muutmine seoses andmevahetuslahenduste kasutusele võtmisega“.

Täname Eelnõu edastamise eest ning soovime kasutada võimalust selgitada mitmeid merendusega seotud asjaolusid ning pakkuda potentsiaalseid lahendusi. Andmekogu eesmärk on koguda andmeid välismaalaste kohta eeldusel, et need asuvad tööle Eesti territooriumil maismaal. Välismaa meremeeste töötamisel Eesti laeval ja sellega seotud rahvusvahelise laevasõidu puhul on mitmeid olulisi erisusi võrreldes töötamisega maismaal. Seetõttu leiame, et need rahvusvahelise laevasõidu eripärad tuleks selgelt arvesse võtta.

Kõigepealt soovime välja tuua, et Rahvusvaheline Merendusorganisatsioon (IMO) väljastab unikaalseid IMO numbreid nii laevadele kui ka merendusettevõtetele. IMO numbreid antakse näiteks laevaomanikele, laeva haldajatele ja -operaatoritele, et tagada merendussektori parem jälgitavus ja läbipaistvus rahvusvahelisel tasandil, võimaldades laeva või ettevõtja identifitseerimist IMO numbri abil. Siiski ei väljastata IMO numbrit igale merendusega seotud ettevõttele, näiteks sadamaoperaatoritele või laevaremondiettevõtetele IMO numbrit tavaliselt ei anta. Selline erisus on oluline, et mõista IMO numbri kasutusala erinevate merendusvaldkonna ettevõtete puhul.

Eelnõu § 1 punktis 4 on välja toodud loetelu andmetest (punktid 22-27), millega täiendatakse määruse paragrahvi 10. Soovime eraldi välja tuua punkti 24:

24) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) registrinumber;

Arvestades, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) registrinumber väljastatakse nii laevale kui merendusettevõttele, palume Eelnõus täpsustada, millist IMO numbrit tuleb andmekogusse esitada. Eelnõu seletuskirja leheküljel 3 on märgitud, et IMO registrinumber on TÖR-i tähenduses töökoha asukoha andmed. Loodame, et oleme Eelnõu koostajatest õigesti aru saanud, ning selles kontekstis on mõeldud laeva IMO numbrit, kuna laevapere liikmete puhul täidab laev merel viibimise ajal nii töö- kui ka elukoha funktsiooni.

Samas juhime tähelepanu, et ainult ühe laeva IMO numbri sisestamine andmekogusse võib tekitada olukorra, kus laevapere liige töötab tegelikkuses mõnel teisel laeval. Selgituseks märgime, et meretöö seaduse § 9 punkt 3 näeb ette, et meretöölepingusse märgitakse laev või laevad, kus tööle asutakse, ning laeva registrinumber. See tähendab, et reeder võib võtta laevapere liikme tööle enda ettevõtte või ettevõtete grupi mitmele või kõigile laevadele ühe ja sama lepinguga ning rakendada teda meretöölepingu kehtivuse ajal ükskõik millisel neist laevadest. Praktikas võib meretöölepingus olla märgitud näiteks viis laeva ning sageli rakendatakse ka töökorraldust, kus kolm meeskonda roteerub kahe laeva vahel. Arvestades meretöö eripärasid, on seadusandja sellise paindlikkuse teadlikult võimaldanud, et reeder saaks suunata töötaja vastavalt vajadusele oma erinevatele laevadele sõlmimata eraldi meretöölepingu lisa teiste laevade jaoks.

Kui nõutakse ühe laeva IMO numbri esitamist, peab iga kord, kui laevapere liige liigub ühelt laevalt teisele, reeder tegema andmekogus muudatusi. Näiteks on praktikas esinenud olukordi, kus laevapere liikme suunamine teisele laevale on kiireloomuline, näiteks laeva ootamatu tehnilise rikke või mõne teise laevapere liikme haigestumise tõttu. Dubleerivate protsesside vältimine aitab vähendada halduskoormust, parandada andmete kvaliteeti ning võimaldab keskenduda sisuliste ohutuse ja töökorralduse küsimustele, mitte tehnilistele ja ajamahukatele vormistustoimingutele.

Seetõttu peaks ka andmekogu võimaldama sisestada kohe mitme laeva andmed, kui meretööleping näeb ette võimaluse laevaperel liiget tööle rakendada mitmel laeval. Eelnõuga tehtavad muudatused peaks tagama reederile vabaduse suunata laevapere liige tööle mistahes oma laevale ilma kohustuseta iga muudatuse korral teavitada või andmeid andmekogus muuta. Vastav teavitamis- või muutmiskohustus suurendaks põhjendamatult reederi halduskoormust. Eesmärk peaks olema vähendada korduvaid tegevusi, et tagada reederitele ja ametkondadele sujuvam, ajasäästlikum ja vigadele vähem avatud andmehaldus.

Arvestades rahvusvahelisest laevasõidust tulenevaid erisusi ja meretöö valdkonna eripära ning vajadust tagada laevapere liikmete paindlik tööle suunamine erinevatele laevadele, peame oluliseks, et andmekogusse oleks võimalik sisestada korraga mitme laeva andmed. Selline õigusraamistik toetaks reederite ja laevapere liikmete praktilisi vajadusi ning vähendaks liigset halduskoormust. Seega on meie eesmärk juhtida tähelepanu rahvusvahelisele laevasõidust tulenevatele erisustele. Leiame, et andmekogu täiendamisel ja määruse muudatuste kavandamisel tuleks lähtuda põhimõttest, et reederitel säiliks paindlikkus ning andmete haldamine oleks lihtne ja tõhus, ilma liigsete detailsete teavitamis- või muutmiskohustusteta, mis võiksid piirata merenduses traditsiooniliselt toimivaid töösuhteid.

Eeltoodust tulenevalt palume täpsustada Eelnõu § 1 punktis 4 toodud punkti 24 andmete loetelu ja sätestada see punkt järgmiselt:

Kopli 101 Tallinn 11712 EESTI Tel 613 5528

24) laeva või laevade, kus tööle asutakse, Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) registrinumber;

Oleme valmis antud teemal kaasa rääkima ja esitama täpsemaid ettepanekuid ning arutama erinevaid lahendusvariante, kui Siseministeerium peab seda vajalikuks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Vahur Ausmees
Eesti Laevaomanike Liit
juhatuse aseesimees